

Veelgestelde vragen

1. Wanneer krijgen gemeenten het geld op hun rekening?

Januari 2022 krijgen alle gemeenten een beschikking toegestuurd, met daarin het bedrag dat aan de betreffende gemeente wordt over gemaakt.

2. Moeten ze hiervoor een plan indienen en wat zijn de eisen die hieraan worden gesteld?

Voor het ontvangen van de specifieke uitkering hoeft geen plan ingediend te worden. De middelen zijn verdeeld op basis van de data uit het recente rapport van TNO over energie armoede. Het geld wordt naar rato van het aantal huishoudens met energiearmoede verdeeld. Wel moet de gemeente achteraf via de SiSa systematiek aangeven hoe de middelen zijn ingezet. De verantwoording vindt plaats in de jaarrekening van de gemeente en wordt gecontroleerd door de accountant.

3. Wat gebeurt er als het geld niet of gedeeltelijk wordt gebruikt?

Als het geld niet of gedeeltelijk wordt gebruikt zal BZK het geld (gedeeltelijk) terugvorderen.

4. Hoe bepalen gemeenten welke huishoudens hiervoor in aanmerking komen?

Gemeenten dienen de middelen gericht in te zetten om huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de hoge energielasten te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om het energieverbruik te verminderen. De manier waarop dit wordt aangepakt is aan de gemeenten. Ze kunnen hiervoor aansluiting zoeken bij de kennis en ervaring vanuit het sociale domein. TNO heeft naast de data per gemeente ook de beschikking over verschillende data op wijk- en buurniveau die inzicht en handvatten bieden aan gemeenten om de activiteiten specifiek te richten. Deze data zijn (binnenkort) te vinden op: <https://energy.nl/category/themas/energie-rechtvaardigheid/>

5. Krijgen gemeenten de gegevens van TNO ook zelf beschikbaar?

Het rapport van TNO 'De feiten over energiearmoede in Nederland – inzicht op nationaal en lokaal niveau', is online gepubliceerd en te vinden op: [TNO-2021-P11678 \(2\).pdf](#). Zoals in vraag 3 is vermeld, heeft TNO ook data op wijk- en buurniveau die met de gemeenten worden gedeeld.

6. Moet het geld voor kleine energiebesparende maatregelen worden gebruikt of mag het ook naar grote isolatie maatregelen gaan?

De specifieke manier waarop de middelen worden ingezet, is aan de gemeenten. Wel is het de bedoeling dat met de middelen huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de hoge energielasten worden ondersteund. Bij voorkeur sluit de gemeente aan bij initiatieven die al lopen. Het nemen van grote isolatie maatregelen (op korte termijn) zal tot gevolg hebben dat minder huishoudens worden geholpen. Die afweging is aan de gemeente om te maken.

7. Kunnen we het systeem via vouchers uitgeven?

Dit is aan de gemeente zelf, maar gelet op de doelgroep lijkt dat niet de meest kansrijke route.

8. Hoe moeten de gemeenten dit geld verantwoorden?

De gemeente zal worden gevraagd om achteraf via de SiSa (Single Information Single audit) systematiek aan te geven hoe de middelen zijn ingezet. De verantwoording vindt plaats in de jaarrekening van de gemeente en wordt gecontroleerd door de accountant. De indicatoren zullen in de beschikking worden aangegeven.

9. Tot wanneer mogen gemeenten het geld inzetten?

Het streven is om nog deze winter of komende winter deze huishoudens te bereiken. De besteding van deze middelen voor de gemeente moet uiterlijk 1 mei 2023 zijn afgerond.

10. Mogen gemeenten samenwerken?

Ja, gemeenten mogen samenwerken. Het geld wordt echter per gemeente uitgekeerd.

11. Mogen gemeenten het geld aan laten sluiten bij plannen uit de RREW?

Ja, zeker. Veel gemeenten hebben reeds beleid ontwikkeld gericht op de reductie van energiegebruik van huishoudens (onder andere via de RRE en RREW) en daar een infrastructuur voor staan via bijvoorbeeld energieloketten, energiecoaches, energie coöperaties etc. Omdat uit het TNO rapport blijkt dat veel kwetsbare huishoudens in de sociale huursector zitten, kan met name de aanpak voor de huurwoningen uit de RREW van nut zijn om bij aan te sluiten.

12. Waar kunnen gemeenten terecht voor vragen?

Deze middelen worden direct door BZK aan gemeenten uitgekeerd. Vragen kunnen gestuurd worden naar de volgende postbus: aanpak.energiearmoede@minbzk.nl. Daarnaast zullen ook een aantal Webinars of andere online sessies gefaciliteerd worden, waar gemeenten en BZK van gedachten kunnen wisselen over aanpakken die effectief zijn.

13. Mogen uit de middelen ook energiecoaches worden betaald?

Ja. Gemeenten mogen zelf bepalen hoe ze de middelen inzetten om huishoudens te ondersteunen.

14. Mag er ook (korting op) energiezuinig witgoed mee worden aangeschaft?

Ja. Alles wat ondersteuning biedt aan huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de hoge energielasten (gas en elektra) is in principe mogelijk. Zeker als de gemeente daar al een effectieve actie op heeft ontwikkeld.

15. Hoe zit het met de BTW?

De bedragen worden exclusief BTW overgemaakt. Er kan aanspraak worden gemaakt op BTW-compensatie via het BTW compensatiefonds.

16. Kunnen andere partijen (bijvoorbeeld provincies) ook deelnemen?

Nee. Het bedrag is bestemd voor gemeenten maar het kan wel besteed worden aan een aanpak die ook door de provincie wordt ondersteund.

17. Zijn er voorbeelden van effectieve aanpakken?

Ja. Deze voorbeelden worden online beschikbaar gesteld.

18. Mogen gemeenten de middelen ook aan huishoudens uitkeren als financiële compensatie?

Nee. Daar is een aparte compensatie van de energierekening voor. De middelen die gemeenten nu krijgen, dienen ingezet te worden door de gemeenten voor maatregelen ter ondersteuning van huishoudens voor de gestegen kosten voor energie, en/of een slechte energetische staat van hun woning.

19. Mogen met de middelen ook verhuurders worden ondersteund voor isolatie?

Ja, in principe is er een ruime beleidsvrijheid. Gemeenten moeten wel voldoen aan de staatssteun regels en ze moeten verantwoorden hoeveel huishoudens ze met hun aanpak hebben bereikt.

20. Mogen de middelen ook besteed worden voor energie opwek?

Er is een ruime beleidsvrijheid voor gemeenten, uiteraard dienen de middelen wel ten goede te komen aan de doelgroep, dient de gemeente deze middelen uiterlijk 1 mei 2023 te besteden en dient aan de staatssteunregels te worden voldaan.

21. Kunnen gemeenten huishoudens benaderen met gegevens uit het sociale domein en hoe zit dat met de AVG?

Uit de voorbeelden van gemeenten blijkt dat het effectief kan zijn actief samen te werken met de collega's van de sociale zaken afdeling van de gemeenten. Dat de AVG daarbij gerespecteerd moet worden spreekt voor zich.

22. Zitten er nog eisen aan de ondersteuningskosten die gemaakt mogen worden?

Nee, er zijn geen eisen aan de ondersteuningskosten zoals bij de RREW. De gemeente heeft een grote mate van beleidsvrijheid. Omdat deze doelgroep een actieve benadering vereist, kan het zijn dat de gemeente meer middelen voor ondersteuning van de activiteiten nodig heeft dan bij de RREW het geval is.

23. Mogen de middelen ingezet worden om quickscans voor VvE's uit te voeren?

Als deze quickscans onderdeel zijn van de gemeentelijk aanpak om te achterhalen wat voor de doelgroep juiste maatregelen zijn, dan is die ruimte er.

24. Waar kan ik mij aanmelden voor de webinars?

Via aanpak.energiearmoede@minbzk.nl kunt u zich aanmelden voor de webinars waarin meer informatie wordt gegeven en er ruimte is voor verdere vragen.

25. Gelden er staatssteunregels?

Ja. Bij het verlenen van de specifieke uitkeringen dient rekening te worden gehouden met de Europese staatssteunregels, zoals vastgelegd in het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (artikelen 107 tot en met 109 VWEU). Zie voor algemene informatie:

<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/>

26. Wanneer is er geen sprake van staatssteun?

Bij het beschikbaar stellen van advies, energiebesparende materialen of het inregelen van een cv-installatie voor een eigenaar-bewoner is er in ieder geval op dat niveau geen sprake van staatssteun, omdat dit particulieren betreft en geen ondernemingen in Europeesrechtelijke zin.

27. Mogen gemeenten het geld overdragen aan woningcorporaties?

Dit ligt aan de aard van de maatregelen die de woningcorporaties hiermee financieren. De maatregelen moeten de huurder ten goede komen en niet de woningcorporatie zelf. Woningwaarde verhogende maatregelen zoals bijvoorbeeld glasisolatie, is wel staatssteun en dient de woningcorporatie zelf te financieren. Voor het beschikbaar stellen van advies, energiebesparende materialen of het inregelen van een cv-ketel voor een huurder via de verhuurder, is er geen sprake van staatssteun.

Wanneer de gemeente in het kader van de specifieke uitkering afspraken maakt met verhuurders bij de aanpak, moeten de afspraken zijn gericht op het geven van informatie en bieden van (eenvoudige) energiebesparende maatregelen aan huurders om deze aan te brengen in de woningen. In dat geval is er geen sprake van een voordeel dat de verhuurders toekomt, mits de specifieke uitkering wordt ingezet voor de huurder. De informatie en de maatregelen worden immers ter beschikking gesteld aan de huurders en komt hen ook ten goede in het energieverbruik.